

doc. JUDr. František Cvrček, CSc.
vedoucí Katedry teorie práva

V Plzni 15. dubna 2021

Požadavky na ústní zkoušku z oboru „Teorie práva a právní filosofie“ **jako součásti státní rigorózní zkoušky**

Státní rigorózní zkouška z oboru „Teorie práva a právní filosofie“ je veřejná a skládá se z obhajoby rigorózní práce a z ústní zkoušky z oboru „Teorie práva a právní filosofie“. Státní rigorózní zkouškou se ověřuje, zda si uchazeč prohloubil teoretické znalosti získané vysokoškolským studiem a získal schopnost samostatně vědecky pracovat (včetně práce se zahraniční literaturou) a využívat nabyté poznatky v praxi. Nutným předpokladem je osvojení si základů metodologie vědecké práce v daném oboru. Součástí zkoušky je prokázání přehledu o klasických i současných právních teoriích a právněfilosofických koncepcích.

Povinná literatura:

- DAVID, R. et al. *Les grands systèmes de droit contemporains*. 12e éd. Paris: Dalloz, 2016, ISBN 978-2-247-09050-1
- FREEMAN, M. *Lloyd's Introduction to Jurisprudence*. 9th ed. London: Sweet and Maxwell, 2014. ISBN 978-0-414-02672-8
- GERLOCH, A. *Teorie práva*. 8. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021, 352 s. ISBN 978-80-7380-838-9
- HOLLÄNDER, P., *Filosofie práva*. Plzeň: Vyd. Aleš Čeněk, 2012, s. 421, ISBN 978-80-7380-366-7
- HRDINA, I. A., MASOPUST, Z. *Chrestomatie ke studiu filosofie práva*. Paha: Leges, 2011, 432 s. ISBN 978-80-87212-71-4
- KELLY, J. M. *A Short History of Western Legal Theory*. Oxford: Clarendon Press, 1992, 466 s. ISBN 978-0-19-876243-0
- KNAPP, V. *Teorie práva*. Praha: C.H. Beck, 1995, 227 s. ISBN 80-7179-028-1
- KRŠKOVÁ, A., *Dejiny politickej a právnej filozofie*, Bratislava: Iura Edition, 2011, 690 s. ISBN 978-80-8078-385-3
- KUBEŠ, V. *Právní filosofie XX. století*. Brno: Masarykova univerzita, 1992, s. 138, ISBN 80-210-0491-6
- MALAURIE, P., *Anthologie de la pensée juridique*. 2e édition. Paris: Cujas, 200, 376 s. ISBN 978-2-254-01301-2

- SOBEK, T., HAPLA, M. et al. *Filosofie práva*. Brno: Nugis Finem, 2020, 485 s. ISBN 978-80-7614-002-8
- ŠEJVL, M. *Idea právního státu v dějinách právní filosofie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014, s. 261, ISBN 978-80-7380-519-7
- ZIPPELIUS, R., *Rechtsphilosophie*, München: C.H. Beck 1994, s. 279, ISBN 3-406-38680-6
- ZWEIGERT, K., KÖTZ, H. *Einführung in die Rechtsvergleichung*. 3. Aufl. Mohr Siebeck, 1996, ISBN 978-3161465482 (nebo anglický překlad *An Introduction to Comparative Law*. 3rd ed. Transl. T. Weir. Oxford: OUP, 1998, 744 s. ISBN 9780198268598)

Rozšiřující literatura (současná česká teorie práva):

- BERAN, K. *Pojem osoby v právu: Osoba, morální osoba, právnická osoba*. Praha: Leges, 2012, 215 s. ISBN 978-80-87576-06-9
- BERAN, K. *The Concept of Juristic Person*. Praha: Wolters Kluwer, 2020, 280 s. ISBN 978-80-7598-188-2
- JANEČEK, V. *Kritika právní odpovědnosti*. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 300 s. ISBN 978-80-7552-812-4
- KÁČER, M. *Prečo zotrvať pri rozhodnutom. Teória závaznosti precedentu*. Praha: Leges, 2013, 168 s. ISBN 978-80-7502-011-6
- KMENT, V. *Elektronické právní jednání*. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 460 s. ISBN 978-80-7552-814-8
- MARŠÁLEK, P. *Příběh moderního práva*. Praha: Auditorium, 2018, 304 s. ISBN 978-80-87284-66-7
- ONDŘEJEK, P. *Koncepce práva jako systému*. Praha: Wolters Kluwer, 2020, 272 s. ISBN 978-80-7598-567-5
- ONDŘEJKOVÁ, J. *Vnější limity soudcovské interpretace a argumentace*. Praha: Leges, 2018, 176 s. ISBN 978-80-7502-258-5
- ŠKOP, M. *...právo, jazyk a příběh*. Praha: Auditorium, 2013, 184 s. ISBN 978-80-87284-37-7
- TRYZNA, J. *Dělna moci a její proměny*. Praha: Auditorium, 2020, 328 s. ISBN 978-80-87284-80-3
- WINTR, J. *Metody a zásady interpretace práva*. 2. vyd. Praha: Auditorium, 2019, 296 s. ISBN 978-80-87284-75-9
- ŽÁK KRZYŽÁNKOVÁ, K. *Právní interpretace – mezi vysvětlováním a rozuměním*. Praha: Wolters Kluwer, 2019, 300 s. ISBN 978-80-7598-404-3

Rozšiřující literatura je míněna jako přehled významných monografických děl současné české právní teorie. Jejich konkrétní výběr a další aktuální, zejména časopiseckou literaturu doporučí konzultant v každém jednotlivém případě.

Doporučená literatura:

- ABÚ BAKR IBN TUFAJL, *Živý syn bdícího*, Praha: Academia, 2011, s. 111, ISBN 978-80-200-1912-7
- AKVINSKÝ, T. *Komentář k Etice Nikomachově II. kniha*. Praha: Aquinata, 2013, ISBN 978-80-87183-61-8
- AKVINSKÝ, T. *O zákonech v Teologické sumě*, Praha: Aquinata, 2003, s. 139, ISBN 80-85929-59-7
- AKVINSKÝ, T. *Theologická summa*, Olomouc: 1938
- AMSELEK, P. *Interprétation et Droit*. Bruxelles: PU, 1995, s. 243, ISBN 2-8027-0983-6
- ANTALÍK, D., STARÝ, J., VÍTEK, T. *Zákon a právo v archaických kulturách*, Praha: Herrmana a synové, 2010, s. 337, ISBN 978-80-87054-24-6
- ARISTOTELES, *Athénská ústava*, Praha: Arista, 2004, s. 165, ISBN 80-86410-48-X
- ARISTOTELES, *Etika Nikomachova*, Praha: Rezek, 2013, s. 291, ISBN 978-80-86207-35-3
- ARISTOTELES, *Magna moralia*, Praha: Rezek, 2010, s. 135, ISBN 80-86027-34-1
- ARISTOTELES, *Politika*, Praha: Rezek, 2009, s. 322, ISBN 80-86027-30-9
- AUGUSTINUS, A. *O boží obci*, Praha: UK, 2007, s. 443, ISBN 978-80-246-1284-3
- AUSTIN, J. *The Province of Jurisprudence Determined*. Cambridge: CUP, 1995. ISBN 978-0-521-44756-0
- BEITZ, CH. *The Idea of Human Rights*. Oxford 2009. ISBN 978-019- 957245-8
- BIX, B. *Jurisprudence: Theory and Context*. 8th ed. Durham: CAP, 2019. 368 s. ISBN 978-1531017941
- BLEICKEN, J. *Athénská demokracie*, Praha: Oikoymenh, 2002, s. 693, ISBN 80-7298-055-6
- BOBBIO, N. *Il positivismo giuridico*. Torino: Compograf, 1996, s. 250, ISBN 88-348-6167-1
- BODIN, J. *Les six livres de la République*. Paris: LGF, 1993. ISBN 978-2253063544
- BOLZANO, B. *O nejlepším státě*. Praha: Mladá fronta, 1981, s. 172
- CAMPANELLA, T. *Sluneční stát*. Praha: Mladá fronta, 1979, s. 91
- CARBONNIER, J. *Sociologie juridique*. Paris: PUF, 2004. s. 411, ISBN 2-13-054598-X

- CICERO, M. T., *O věcech veřejných*, Praha: Oikoymenh, 2009 s. 435, ISBN 978-80-7298-133-5
- CONDORCET, A. *Náčrt historického obrazu pokroku lidského ducha*. Praha: Academia, 1968, s. 216
- CVRČEK, F. *Právní informatika*. Praha: Vyd. Aleš Čeněk, 2010, s. 350, ISBN 978-80-87439-00-5
- CVRČEK, F., NOVÁK, F. a kol. *Legislativa. Teoretická východiska a problémy*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017, 248 s. ISBN 978-80-7380-698-9
- D'AQUIN, T. *Somme theologique*, Paris: Les Édition du Cerf, 2003, sv. 2 a 3. s. 801, 1121, ISBN 2-204-02230-6
- DANTE, A. *O jediné vládě. (Monarchia)*. Praha: Melantrich, 1942, s. 166
- DAVIES, M. *Law Unlimited*. Abingdon: Routledge, 2017. 190 s. ISBN 978-1138024236
- DONNELLY, J. *Universal Human Rights in Theory and Practice*, 2. vydání, Ithaca: Cornell University Press, 2003, ISBN 978-0801477706
- DOUZINAS, C. *The End of Human Rights. Critical Legal Thought at the Turn of the Century*. Oxford: Hart, 2000. ISBN 1-84113-000-1
- DWORKIN, R. M. *Když se práva berou vážně*. Praha: Oikoymenh, 2001, s. 453, ISBN 80-7298-022-X
- EHRLICH, E. *Grundlegung der Soziologie des Rechts*. München: Duncken a Humblot, 1903, s. 409
- ELON, M. *Jewish Law : History, Sources, Principles*. 4 volumes. The Jewish Publishing Society, 2003, ISBN 978-0827603899
- FEINBERG, J. COLEMAN, J. *Philosophy of Law*. US: Wadsworth, 2000, s. 850, ISBN 0-534-52497-4
- FINNIS, J. *Natural Law and Natural Rights*. 2nd ed. Oxford: OUP, 2011. 500 s. ISBN 978-0199599141
- FISCHER, J. L. *Saint Simon a August Comte*. Praha: Orbis. 1925, s. 165
- FOUCAULT, M. *Dohlížet a trestat. Kniha o zrodu vězení*. Praha: Dauphin, 2000, ISBN 80-86019-96-9
- FOUCAULT, M. *Je třeba bránit společnost. Kurs na Collège de France 1975-1976*, Praha: Filosofia 2005, ISBN 80-7007-221-0
- FULLER, L. L. *Morálka práva*. Praha: Oikoymenh, 1998, s. 229, ISBN 80-86005-65-8
- FUSTEL de COULANGES, *Antická obec*, Praha: Sofis, 1998, s. 390, ISBN 80-902439-7-5
- GARAPON, A. *L'âne portant des reliques*. Paris: Centurion, 1985, s. 202, ISBN 2-27-12204-8

- GLENN, H. P.: *Legal Traditions of the World. Sustainable Diversity in Law*, 5th edition, Oxford- New York: Oxford University Press, 2014, ISBN 978-0-19-966983-7
- GROTIUS, H. *De iure belli ac pacis libri tres*, Oxford: Clarendon Press, 1925, s. 946
- HALLAQ, W. B. *An Introduction to Islamic Law*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010, ISBN 978-0521678735
- HARRINGTON, J. Republika Oceána. Praha: Mladá fronta, 1985, s. 164
- HART, H. L. A. *Pojem práva*. Praha Prostor, 2010, s. 312, ISBN 978-80-7260-239-1
- HAYEK, F. A. *Cesta do otroctví*. Brno: 2008, s. 215, ISBN 978-80-87029-32-9
- HAYEK, F. A. *Právo, zákonodárství a svoboda*. Praha: Prostor, 2011, ISBN 978-80-7260-253-7
- HEGEL, G. W. F. *Základy filosofie práva*, Praha Academia, 1992, s. 372, ISBN 80-200-0296-0
- HERZOG, I. *The Main Institutions of Jewish Law. An Informative Guide to the Foundations and Processes of Jewish Law*. London: Soncino Press, 1980 ISBN, 0-900689-15-3
- HEUSCHLING, L. *Etat de droit, Rechtsstaat, Rule of Law*. Paris: Dalloz, 2002, ISBN 978-2247044948
- HOBBS, T. *Leviathan*. Praha: Oikoymenh, 2009, s. 485, ISBN 978-80-7298-106-9
- CHELČICKÝ, P. *Sít' víry*. Prah: Orbis, 1950, s. 321
- JELLINEK, J. *Všeobecná státověda*. Praha: Laichter, 1906, s. 844
- JHERING, R. v. *Der Zweck im Recht*. Dritte Auflage. Leipzig 1893/98
- KAMALI, M. H. *Shari'ah Law: An Introduction*. Oxford: Oneworld Publications, 2008, ISBN 978-1851685653
- KANT, I. *K věčnému míru*. Praha: Oikoymenh, 1999, s. 90, ISBN 80-86005-55-2
- KANT, I. *Kritika praktického rozumu*. Praha: J. Laichter, 1944, s. 228
- KANT, I. *Základy metafyziky mravů*. Praha: Svoboda, 1976, s. 136
- KANTOROWICZ, H. (Gneaus Flavius) *Der Kampf um die Rechtswissenschaft*. Berlin 2002
- KELSEN, H. *Hauptprobleme der Staatsrechtlehre*. Tübingen: J.C.B. Mohr, 1923. s. 709
- KELSEN, H. *Reine Rechtslehre. Einleitung in die rechtswissenschaftliche Problematik*, Leipzig: Fr. Deuticke, 1936, s. 236
- KELSEN, H. *Ryzí nauka právní: metoda a základní pojmy*, Brno: Orbis, 1933. s. 55
- KOMENSKÝ, J. A. *Všenáprava*. Praha: Orbis, 1950, s. 384
- LOCKE, J. *Dopis o toleranci*, Brno: Atlantis, 2000, s. 93, ISBN 80-7108-202-3
- LOCKE, J. *Dvě pojednání o vládě*. Praha: Academia, 1965, s. 278

- MABLY, G. B. *Výbor z díla. O zákonodárství neboli zásady zákonů*, Praha: 1958, s. 71
- MACHIAVELLI, N. *Úvahy o vládnutí a vojenství. Vladař*. Praha: Naše vojsko, 1986, s. 79
- MARMOR, A. *Law and Interpretation*. Oxford: Clarendon Press, 1995, s. 449, ISBN 0-19-826487-9
- MARSILIUS OF PADUA *The Defender of the Peace*. Cambridge: CUP, 2005, ISBN 978-0-521-78911-0
- MILL, J. S. *Úvahy o vládě ústavní*. Praha: Svoboda, 1992, s. 240, ISBN 80-205-0267-X
- MONTESQUIEU, CH. L. *O duchu zákonů I*. Praha: Oikoymenh, 2010, s. 371, ISBN 978-80-7298-405-3
- MONTESQUIEU, CH. L. *Perské listy*. Praha: oeon, 1989, s. 505, ISBN 80-207-0021-8
- MORE, T. *Utopie*. Praha: Orbis, 1950
- MORELLY, *Zákoník přírody*. Praha: 1958, s. 134
- MOYN, S. *The Last Utopia. Human Rights in History*. Cambridge: Belknap Press, 2010. ISBN 978-0-674-04872-0
- MULGAN, R. *Aristotelova politická teorie*, Praha: Oikoymenh, 1998, s. 171, ISBN 80-86005-69-0
- NEMO, P. *Histoire des idées politiques aux Temps modernes et contemporains*. Paris: PUF, 2002, ISBN N 978-2-13-053163-0
- NEMO, P. *Histoire des idées politiques dans l'Antiquité et au Moyen Age*. Paris: Quadriga/PUF, 2007, ISBN 978-2-13-053816-5
- NOVOTNÝ, F. *O Platonovi, Díl třetí: Filosofie*, Praha: Nová Akropolis, 2014, s. 605, ISBN 978-80-86038-72-8
- OST, F., KERCHOVE, M. *Entre la lettre et L' esprit. Les directives d'interprétation en droit*, Bruxelles: 1989, s. 330, ISBN 2-8027-0463-X
- PAINE, T. *Věk rozumu*. Praha: Laichter, 1909, s. 249
- PERELMAN, CH. *Logique juridique. Nouvelle rhétorique*. Paris: Dalloz, 1979. s. 177 – slovenský překlad PERELMAN, CH. *Právna logika. Nová rétorika*. Bratislava: Kalligram. 2014, ISBN 978-80-8101-811-4
- PETRAZICKI, L. *Wstep do nauki prawa i moralności*. Warszawa: PWN, 1959, s. 479
- PICO DELLA MIRANDOLA, *O důstojnosti člověka*. Praha: Oikoymenh, 2005, s. 117, ISBN 80-7298-164-1
- PLATON, *Ústava*, Praha: Svoboda, 1990, 523 s. ISBN 80-205-0347-1
- PLATON, *Zákony*: Praha: ČSAV, 1961, s. 337
- PODGÓRECKI, A. *Sociologie práva*. Praha: Svoboda, 1966.

- POPPER, K. R. *Otevřená společnost a její nepřátelé I*. Praha: Oikoymenh, 1994, s. 333, ISBN 80-85241-53-6
- POSPÍŠIL, L. *Etnologie práva*. Praha: Set Out, 1997, s. 119, ISBN 80-902058-4-4
- RADBRUCH, G. *O napětí mezi účely práva*. Praha: Wolters Kluwer, 2012, s. 152, ISBN 978-80-7357-919-7
- RAWLS, J., *Teorie spravedlnosti*, Praha: Victoria Publishing, 1995, s. 342, ISBN 80-85605-89-9
- ROHE, M. *Das islamische Recht: Geschichte und Gegenwart*. C. H. Beck, 2011, ISBN 978-3406646621
- ROUSSEAU, J. J., *O společenské smlouvě*. Praha: Právnické knihkupectví a nakladatelství V. Linhart, 1949, s. 159
- RUŠD, I. (AVERROES), *Rozhodné pojednání o vztahu náboženství a filosofie*, Praha: Academia, 2012, s. 121, ISBN 978-80-200-2116-8
- SAVIGNY, F. C. *Vom Beruf unserer Zeit für Gesetzgebung und Rechtswissenschaft*. Heidelberg: Mohr und Zimmer 1814
- SCHMITT, C. *Pojem politična: text z roku 1932 s předmluvou a se třemi korolárii*. Praha: Oikoymenh, 2007. ISBN 978-80-7298-127-4
- SCHMITT, C. *Politická theologie*. Praha: Oikoymenh, 2012, s. 52, ISBN 978-80-7298-401-5
- SCHMITT, C. *Teorie partyzána*. Praha: Oikoymenh, 2008, s. 91, ISBN 978-80-7298-265-3
- STAMMLER, R. *Theorie der rechts wissenschaft*. Halle: 1911, s. 835
- STRAUSS, L. *Obec a člověk*, Praha: Oikoymenh, 2007, s. 249, ISBN 978-80-7298-116-8
- TAMANAHA, B. *A Realistic Theory of Law*. Cambridge: CUP, 2017. 208 s. ISBN 978-1316638514
- TAMANAHA, B. Z. *On the Rule of Law. History, Politics, Theory*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. ISBN 978-0521-60465-9
- TIERNEY, B. *The Idea of Natural Rights. Studies on Natural Right, Natural Law and Church Law, 1150- 1625*. Grand Rapids- Cambridge: William B. Eerdmans Publishing Company, 1997, ISBN 978-0802848543
- TOCQUEVILLE, A. *Demokracie v Americe I*. Praha: lidové noviny, 1992, s. 331, ISBN 80-7106-050-X
- TOCQUEVILLE, A. *Starý režim a revoluce*. Praha: Academia, 2003, s. 287, ISBN 80-200-0980-9
- VOLTAIRE, F. M. *Výbor z díla*. Praha: Svoboda, 1978, s. 252
- WACKS, R. *Understanding Jurisprudence: An Introduction to Legal Theory*. 5th ed. Oxford: OUP, 2017. 424 s. ISBN 978-0198806011
- WEYR, F. *Teorie práva*. Brno: Orbis, 1936, s. 380

- PATTARO, E. (editor-in-chief) *A Treatise of Legal Philosophy and General Jurisprudence*. 13 volumes. Dordrecht: Springer, 2005 – 2016
 - (Vol. 1 – PATTARO, E. *The Law and the Right*;
 - Vol. 2 – ROTTLEUTHNER, H. *Foundations of Law*;
 - Vol. 3 – SHINER, R. A. *Legal Institutions and the Sources of Law*;
 - Vol. 4 – PECZENIK, A. *Scientia Juris. Legal Doctrine as Knowledge of Law and as a Source of Law*;
 - Vol. 5 – SARTOR, G. *Legal Reasoning. A Cognitive Approach to the Law*;
 - Vol. 6 – MILLER, F. D., BIONDI, C.-A. (eds.) *A History of the Philosophy of Law from the Ancient Greeks to the Scholastics*;
 - Vol. 7 – PADOVANI, A., STEIN, P. G. (eds.) *The Jurist's Philosophy of Law from Rome to the Seventeenth Century*;
 - Vol. 8 – LOBBAN, M. *A History of the Philosophy of Law in the Common Law World, 1600-1900*;
 - Vol. 9 – CANALE, D., GROSSI, P., HOFFMAN, H. (eds.). *A History of the Philosophy of Law in the Civil Law World 1600- 1900*;
 - Vol. 10 – RILEY, P. *The Philosopher's Philosophy of Law from the Seventeenth Century to Our Days*;
 - Vol. 11 – POSTEMA, G. J. *Legal Philosophy in the Twentieth Century: The Common Law World*
 - Vol. 12 – PATTARO, E., ROVERSI, C. (eds.) *Legal Philosophy in the 20th Century: The Civil Law World, 2 vols.; 1: Language Areas; 2: Main Orientations & Topics*
 - Vol. 13 – *Indexes*)

Doporučená literatura je míněna jako přehled základních prací pro první orientaci v jednotlivých oborech teorie a právní filosofie. Výběr a další literaturu doporučí konzultant v každém jednotlivém případě.